

lényét tükrözi vissza. Így van ez Bátaszéken. A templomépítés nagy munkája ott is legelső sorban a papot dicséri, kinek fáradságtalan buzgó-sága fölbuzdítja az érdekelt tényezőket, az alapítványi uradalom vezetőit, a derék és jómódu népet és mindenkit, aki buzdulni tud nemes célokért és fogékony a jó példa iránt.

A mi örömről pedig kétszeres ezeknek a látásán. A mi városunk szülötte a derék prépost-plébános *Hollandonner* Ferenc, a kinek legnagyobb része jutott a munkából és méltán legnagyobb a dicsőségéből is.

Ma, midőn áldozár-á való fölszentelésének lélszázados évfordulóján, aranymiséjét mutatva az ég Urának, végig tekint a gyönyörű templom hatalmas csarnokain, az égbe mutató gótikus tornyon, a magasán fölemelkedő középhajón, a szentély hatalmas boltozatán; ha továbbá emlékébe idézi azokat a küzdelmeket, melyeket még a részleteknél is ki kellett fejtenie, hogy a templom festése, az oltárok szobrai és faragványai, a zengő orgona, mind-mind magyar kézből kerüljön ki: akkor igazi boldog meglepődés töltheti el keblét úgy a papnak, mint a honfiúnak.

Nekünk itt a távolban is megdobban szívünk mindezeket elgondolva és őszinte örömmel üdvözöljük földinket, a derék prépost-plébánost ezen fölemelő kettős ünnepén, melyet hűveinek és tisztelőinek ragaszkodó szeretetétől körülvéve ül meg ma abból az alkalomból, hogy fáradságtalan buzgalma segítségével épült gyönyörű templomot Isten dicsőítésére és imádsárára fölszentelik és hogy egyuttal áldozásának felszázados jubileumát ünnepli. Forró óhaj-tásunk röpül föl az ég Urához: Isten tartsd meg ezt a papot és áldd meg őt buzgó népével együtt: javára és örömére a hazának és a vallás-erkölcsi rendnek.

— **A király nevenapja.** Ma ünnepli meg jóságos ősz királyunk nevenapját és vele ünnepel a szokásos fénnel és kegyelettel az egész magyar nemzet. Városunkban a hivatalos istentisztelet d. e. 9 órakor tartják a belvárosi templomban. A külvárosi plébániatemplomban ebből az alkalomból reggel 8 órakor van az ünnepi mise. A király születés- és nevenapja minden évben bensőbb ünnepe lesz a magyar nemzetnek. Tudatában vagyunk annak, hogy hazánk minden veszedelmes megrázkódástól mindaddig meg lesz kímélve, amíg tapasztalatokban gazdag királyunk megtisztult bölesége, szelid lelke és határtalan jósága uralkodik fölötté s a nemzet reménykedése ezért csüng a jóságos uralkodónak képzelhető hosszú létén. Ő Felsőge ma nevenapján tehát ünnepel az egész nemzet és a templomokból forró imák szállnak ég felé a királyok Királyához jó urunk és királyunk jóléteért, boldogságáért és hosszú életeért. Eljen a király!

— **Frigyes kir. herceg** hétfőn utazott el kőriserdei vadaskastélyából Pozsonyba. *Isabella* kir. hercegnő és leánya, *Henrietta* kir. hercegnő mult szombaton hagyták el Kőriserdőt.

— **Október hatodika.** Latour gróf halálát kegyetlenül törölték meg az osztrákok; egy gögös főúrért tizenhárom félistent áldoztak föl. A köszívű osztrák hivatalnokok eléggé alkalmazták a magyarokra a rómaiak mondását: «Vae victis — Jaj a legyőzötteknek!» Mert a világi fegyverletétel uton sokáig jaj volt a legyőzötteknek. A tömlöcökben csörgött a politikai foglyok rabbilencse s a nemzet legjobbjai hóhér kezére kerültek. Ho'napután, október hatodikán lesz 54-ik évfordulója, hogy a tizenhárom nagy nemzeti vértanu életével áldozott a hazának. Azok a vörös betűk, amelyekkel ez a haza történelmi naptárában följegyeztetett, gyászünnepet jelentenek, amelyen sajtó szívvel emlékezünk ama tizenhárom nemzeti hős vértanu halálára. Az ő hősi haláluk, hazaszeretők minket is lelkesítsen áldozatkész hazaszeretetre és tanítson meg arra, mint kell a haza üdvéért mindent, még életünket is föláldozni. A mai nemzedéknek nincsen ugyan ilyen alkalom bekövetkezéséről mit tartani, de a hősök példája figyelmeztesse arra, hogy ma nemzetünk erősbülését, egészséges fejlődését serény munkában találjuk meg.

— **Kitüntetés.** II. Vilmos német császár *Dokupil* Adolfnak, a bellyei főhercegi uradalom főerdészének a vörös sasrend IV. osztályát adományozta.

— **Deák Ferenc emlékezete.** Az ország lázasán készül az oly jelentős október 17-nek méltó megünneplésére, csak minálunk nem mozdult senki és semmi. Végre tegnap fölroppt az első fecske itt is. A Mohácsi Kereskedő Ifjak Egyesületé a kezdés érdeme. Ez az ifjú és ezért ma még agilis egyesület e hét csütörtökjén tartott választmányi gyűlésében elhatározta, hogy *f. hó 18-án* d. u. 4^{1/2} órakor diszgyűlés keretében fog áldozni e nap minden ke-

gyeletes emlékezetének. A gyűlésen az elnöki megnyitó után *Darvas* Gyula fogja méltatni a nap jelentőségét, *Zádor* Oszkár alkalmi költeményt szaval, a záróbeszédet pedig dr. *Plesch* Armin mondja. Megnyitól a Himnuszt, záradékkul pedig a Szózatot fogják énekelni. A gyűlésen vendégeket szívesen látnak. — Hát Mohács város nemes képviselőtestületében senkinek sem jutott eszébe eleddig, hogy október 17-én ünnepet ül az ország, mely ünnepben részt venni illő kötelesség?

— **A Szinpártoló Egyesület közgyűlése.** Ismételve emlékeztetése idézzük azoknak az olvasóinknak, akiket illet, hogy a *Mohácsi Szinpártoló Egyesület* ma, vasárnap, október hó 4-én délután 2 órakor a Mohácsi Kaszinó helyiségében évi rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat: 1. Evi jelentés. 2. Zárszámadás. 3. Jövő évi költségvetés. 4. Tisztújítás. 5. Indítványok.

— **A Baranyavármegyei Tűzoltó-Szövetség.** *Koszits* Kamill, vármegyénk alispánja egyik legújabb körrendeletében annak megállapításával, hogy a vármegyei tűzoltószövetség Mohácson 1903. évi augusztus hó 23-án Pécs székhellyel megalakult, hangsúlyozza, hogy ezen, a vármegyei tűzoltóügy egyöntetű s hathatós föllendítése érdekében alkotott szövetség üdvös törekvéseinek minél erőteljesebb tétele szempontjából fölötté kívánatos volna, hogy azon szervek és alapok, melyekre ezen szövetség működésében első sorban támaszkodni hivatva lesz, t. i. a tűzoltótestületek minél számosabban siessenek ennek a fontos közügynek a szolgálatába. Epp ezért fölhívja az alispán a járási főszolgabirákat és hözségi elöljáróságokat, hogy saját hatáskörükben minden lehető módon odahatni igyekezzenek, hogy minél több községben önkéntes tűzoltóegylet létesíttessék s ezeknek a vármegyei tűzoltószövetség kötelekébe való bevonásával annak a közhasznu ügynek szolgálatában hazafias kezséggel közreműködjenek.

— **Házasság.** *Csernyánszky* Lajos, belvárdi r. kat. kántortanító — lapunk levelezője — hétfőn kötött házassági frigyét *Schwab* Katalin kisasszonnyal, *Schwab* Mátyás koronavendéglős leányával. A polgári kötés délelőtt 11 órakor történt a mohácsi anyakönyvvezető előtt, az egyházi esketést d. u. 4 órakor *Hofmeiszter* Ferenc olasz plébános végezte, ki szép, a könyekig megható beszédet intézett az új házaspárhoz. Mint tanuk szerepeltek: *Ungár* Géza dunaszekcsi kántortanító és *Kiss* István villányi tanító. Kószorus leányok voltak: *Csernyánszky* Paula, *Pöpl* Anna, *Becker* Margit (Szajk), *Rapp* Margit (Pécs) és *Schalbach* Erzsike (Budapest) — Az esküvőt este a menyasszoy szüleinél (a «Koroná»-ban) nagy lakodalmi estebéd követte.

— **Kölked közigazgatási beosztása.** Tudvalevő dolog, hogy Kölked községnek az a közigazgatási beosztása, melynek fogva a lancsuki körjegyzőséghez tartozik, nem felel meg sem a jó és gyors közigazgatás, sem a kölkediek gazdasági s egyéb magán érdekeinek. A járási főszolgabíró lagutóbb azt javaslatot tette, hogy Kölked, Baar és Szabar községekből alakíttassék külön körjegyzőség Mohács székhellyel. Az alispán most magáévá tette az eszmét, és utasította a járási főszolgabírót, hogy indítsa meg ebben az irányban a tárgyalást az érdekelt községekkel.

— **Jegyzőválasztás.** *Baranyabánban* csütörtökön négy pályázó közül *Hergeth* Ernőt másodjegyzővé választották.

— **Eljegyzés.** *Keszler* Károly, a gróf Apponyi-féle devecseri (Szabolcsvármegye) birtok gazdatisztje eljegyezte *Tanner* Saroltát, *Tanner* Károly D. G. H. T. kormányos leányát.

— **Betöltött tanítói állások.** Pécsváradon *Schnell* Antalt a r. kat. iskola osztálytanítójává, a beremendi gör. kel. iskolába *Gregorov* Zsófiát tanítónővé és Liptódon *Polzovics* Milicát a gör. kel. iskola tanítónőjévé választották.

— **Vizjogi tárgyalások.** A vizjogi törvény 110. §-a értelmében a társulati védőtöltesek által védett csatornák, körtöltesek, utak és vasutak tulajdonosai oly arányban tartoznak a társulat költségeihez hozzájárulni, amennyivel többbe kerülne saját építményük föntartása, illetőleg biztosítása, ha a társulati védőművek nem léteznének. Ezen hozzájárulási összeget az érdekelt meghallgatása után első fokban az illetékes törvényhatóság közigazgatási bizottsága állapítja meg. Mivel pedig a Margittaszigeti Armentesítő és Belvizlecsapoló Társulat védőtöltes megvédi a Ferenc-csatorna Részvénytárs. tulajdonát képező baja-bezdáni tápcsatornát, Bács-Bodrogvármegye kisközség-bezdáni utját s a Bezdán, Kolluth, Béreg, Szántova és Dautova községek érdekeltségei által az Óduna balpartján épített s az egyes községek által szakaszonként kezelt másodrendű dautova-bezdáni töltést: Armentesítő társulatunk megindította Baranyavármegye közigazgatási bizottságánál az eljárást a hozzájárulási költségek megállapítása iránt. A közg. bizottság a felek meghallgatására, még pedig Bács-Bodrogvármegye, Bezdán község s a Ferenc-csatorna r.-t. meghallgatását szeptember 29-ére Bezdánba, Kolluth és Béreg köz-

ségek meghallgatását szeptember 30-ára Béreg községbe, Szántova és Dautova községek meghallgatását pedig október 1-ére Szántova községbe tüzte ki, a tárgyalás vezetésére *Stenge* Ferenc vármegyei főjegyzőt s a jegyzőkönyv vezetésére dr. *Dunszt* Károly tb. áljegyzőt küldötte ki. A tárgyalásokat az említett napokon megtartották. A nevezett érdekelt nem nyilatkoztak hajlandóknak a költségekhez való hozzájárulásra s így a közigazgatási bizottság fog a kötelezettség fönnállása s mérve iránt határozni. A társulat részéről megjelentek a tárgyalásokon maga a miniszteri biztos: *Német* Lipót, továbbá *Margitai* Péter társulati jogtanácsos, *Proll* Lajos, az új igazgató-főmérnök és *Nendvich* Gyula szakaszmérnök. Bács-Bodrogvármegye *Csernyus* Pál vármegyei I. alügyész és tb. főügyész küldötte ki az összes tárgyalásokra. A bizottság tagjai a *karapáncsai vadaskastélyban* a főhercegi bellyei uradalom vendégszeretét élvezték, melynek nevében *Dokupil* Adolf főerdész és szeretetreméltó neje igazi magyaros szívéllyességgel viték a házigazda szerepét.

— **Ülések a vármegyén.** Folyó hó 9-én Baranyavármegyeinek több bizottsága s választmánya tart ülést. Így: reggel 8 órakor az egészségügyi bizottság, fél 9 órakor a tiszti nyugdíjválasztmány, fél 10 órakor az árvaházi igazgatóválasztmány és délelőtt 10 órakor az állandó választmány.

— **Posta- és távirtda-növendékek fölvétele.** A pécsi m. kir. posta- és távirtdaigazgatóság f. évi szeptember 26-án kiadott 25036. I. p. körrendelete folytán értesítjük a közönséget, hogy a posta- és távirtda-növendékek fölvételére vonatkozó pályázat határidejét f. évi október hó végéig meghosszabbították és a már közlött posta- és távirtdahivataloknál kívül a bonyhádi, dombóvári, dunaföldvári, marcali, nagykanizsai 2. sz. paksi, szigetvári, villányi postahivataloknál fog egy-egy, a keszthelyi postahivatalnál egy második és 6 első osztályú postamesteri egyesített hivatalnál pedig szintén egy-egy növendék fog november hó 1-től kezdve kiképeztetni. Pályázni óhajtok a korábban közzé tett föltételek betartása mellett a kir. postahivatal után is benyújthatják kérvényüket.

— **Bezárt iskola.** Városunkban egyre terjed az ismét — még pedig — járványosan föllépett vörheny. Ennek következtében elrendelte az alispán a külvárosi elemi népiskola bezárását.

— **A vármegye őszi közgyűlése.** Baranyavármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor tartja rendes őszi közgyűlést. A terjedelmes tárgysorozatból a következő ügyeket említjük föl: A vármegye 1904-iki évi költségvetése (az előirányzott 282787 K 80 f. szükséglettel szemben a rendelkezésre álló födözet 261930 K 91 f., az ekkép-mutatkozó hiány födözésére a közgyűlés kénytelen lesz a belügyminiszternél az állami javadalmazás fölemelését kérni); a nyugdíjalap folyó kiadásainak födözésére 1^{1/2}% s a vármegyei rendelkezési alap céljaira 1^{1/2}% összesen 1%-os vármegyei pótdadónak az 1904-ik évre való megszavazása (ez a jelen évre is már meg volt szavazva), az alispán évnegyedes jelentése; a vármegyei nyugdíjszabályzat átdolgozása; a lancsuki körjegyzőség községei által a körjegyzői hivatal részére iratszékény beszerzése tárgyában hozott megtagadó határozat ellen a körjegyző részéről közbevett föllebbezés; *Villány* községnek a helypénzszedési jogbérlok bérelendési kérelmére hozott és megföllebbezett határozata; *Lancsuk* községnek különböző folyó ügyekben hozott és több lancsuki lakos által megföllebbezett határozatai; a vörösmarti jegyző részére megszavazott segédartási átalány s ez ellen több vörösmarti lakos által benyújtott föllebbezés; több *dunaszekcsi* lakosnak — *Tukker* József és *Ninics* István fogyasztási s italadó-ellenőrök elbocsátása tárgyában létrejött községi megállapodás elleni föllebbezése; a *versendi körjegyző* irodaszolga, irodai fűtés és világítás, és napidijátalányai; *Versend*, *Liptód*, *Szajk*, és *Maiss* községeknek a mezőőrök részére fegyverek tartása iránti kérelme; *Németboly* nagyközség vadászati jogának nyilvános árverés mellőzésével való bérbeadása; *Németboly*, *Villány* és *Vörösmart* községeknek községi pótdadó leírása iránti határozatai; az alispán jelentése a *mohácsi járásban* elkerülhetetlenül szükségessé vált kiscigitó munkaerő alkalmazásával fölmerült költségek födözésére hitelátvételre; *Debrecen* szab. kir. város megkereső levele *II. Rákóczy* Ferenc és bajtársai földi maradványainak hazaszállítása végett az országgyűlés képviselőházához intézett föliratának támogatása iránt; stb., stb.

— **Szüreti ünnepély Villányon.** Villány ifjusága ma, vasárnap délután 4 órakor a Worlicsek-szállóban tánczal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Lesz világposta, konfetti és szereptincsa, stb.

— **Szüreti ünnepély.** A *véméni* s a környékbeli intelligencia e hó 1-én Véménden, a Trábert-féle nagyvendéglő összes helyiségeiben táncvigalommal, konfettivel, világpostával, polgári házassággal, szőlőlopással egybekötött sikerült